

ČUDESNNA PORODICA
FANTORA
PORODIČNI DOSIJEI
Adel Geras

ILUSTROVAO: ERİK BREJS

Prevela
Gordana Subotić

mala laguna
www.malalaguna.rs

Naslov originala

Adèle Geras

THE FABULOUS FANTORAS

BOOK ONE: FAMILY FILES

Frančeski i Lizi Nandi

Text copyright © Adèle Geras 1988

Illustration copyright © Eric Brace

Translation copyright © 2009 za srpsko izdanje, Laguna

SADRŽAJ

Uvod

9

Prvo poglavlje

AVENIJA AZALEJA 58

13

Drugo poglavlje

SELIDBA

23

Treće poglavlje

OSNOVNA ŠKOLA VIDRINA ULICA

35

Četrvrto poglavlje

OSVETA!

49

Četrvrto a) poglavlje

HVATANJE TETA VARVARINE PETLJE

61

Peto poglavlje

VENČANJE KOD KOLINSOVIH

67

Šesto poglavlje

FRANČESKINA ZABAVA

81

Sedmo poglavlje

POSETA UMETNIČKOJ GALERIJU

95

Osmo poglavlje

BOŽIČNA SVEČANOST U ŠKOLI VIDRINA ULICA

111

Ja sam stručnjak u porodici Fantora. Ja sam Čuvar dosi-
 jea, mada niko u porodici ne priča mnogo o tome. Možda ne
 vole da razmišljaju o činjenici da su sve njihove tajne, misli
 i osećanja (kao i ono što rade, naravno) zabeleženi. Ja sam
 Čuvar Porodične Istorije. Malo neobičan čuvar – mogu da
 vas čujem kako kažete. Ko je ikad čuo da mačka govori, a
 kamoli da to i zapisuje? Dobro, ja *mogu* da pričam i da pišem
 i to već dugo vremena. U stvari, cela porodica Fantora je
 pomalo čudna, kao što ćete videti. Moje ime je Ozimandijas
 – sviđa mi se. To je ime iz pesme. Ceo stih glasi: *Moje ime je*
Ozimandijas, kralj nad kraljevima, što mi zvuči sjajno. Kad
 god prođem pored ogledala, kažem svom odrazu: „Moje ime
 je Ozimandijas, mačka nad mačkama“ – razlika je neznatna
 u odnosu na izvornik – i to me uvek ispuni zadovoljstvom.
 Članovi porodice me zovu Ozi. To vam je sloboda. Dozvolio
 sam im. Frančeska je prva počela. Čovek bi pomislio da bi
 od svih ljudi bar ona trebalo da smisli nešto bolje. Skoro joj
 je šest godina, no čak i u tako nežnim godinama, misli svojoj
 glavom. Ona je živahna, čarobna devojčica u svakom smislu,
 ali njoj nisu skratili ime. Frančeska je ono što joj ime kaže,
 koliko god da je to nezgodno. Probaj da kažeš Fren, Freni,

Česka ili, najgore od svega, Čes* (Ja nisam igra, zar ne?, pita ona i sasvim je u pravu) i sevnuće varnice. Doslovno. Frančeska će udariti nežnim stpalima o pod i plavičasti plamičak će joj buknuti iz otvora na prstima cipelica. Prvog dana je gotovo izazvala požar u školskoj biblioteci. Naravno, dve-tri knjige su bile tako gadno oprljene da više ne mogu da ih daju ni u *Harvest džambl sejl***.

Kako ja to znam kad nisam bio tamo? Ja znam sve. Dobro, možda ne baš sve i ne baš sve na celom svetu, ali svakako znam sve o porodici Fantora, čak i kad ih ne vidim. Kao što ćete videti kad počnem svoju priču – ili priče, jer će ih biti poprilično – ja mogu u tren oka da zapišem najskrivenije ljudske misli i osećanja, razgovore koje su vodili kilometrima daleko, detaljan opis kuća koje nikad nisam posetio. Zato što sam ja, osim što sam Čuvar Dosijea, takođe i Pripovedač. Čarobno je biti neko ko može sve da vam ispriča i svuda da vas odvede, a da i ne mrdne sa svog jastučeta ispred kamina. U mom slučaju, reč je o mešavini inteligencije, mašte i mrvice tajnih moći koje sam nasledio od svojih egipatskih predaka.

Počnimo od jutra kad se fotografija cele porodice Fantora pojavila u gradskim novinama. Razlog za objavljivanje fotografije bio je uistinu tužan. Kuća porodice Fantora, poznata kao *Kulice*, do temelja je izgorela prošle nedelje i svi smo boravili u hotelu *Belmont Prajvat*, čekajući da se preselimo u četvrtastu novoizgrađenu kuću u Aveniji azaleja, koja je deo naselja *Bartonov most*. Svi smo bili na fotografiji (jeste, čak sam i ja bio!), bespomoćni, zbunjeni onim što nam se dogodilo, zabrinuti za svoju imovinu. Sleva nadesno stajali su: Bjanka (deset godina), Frančeska (pet godina), Marko

* Igra reči: chess na engleskom znači šah. (Prim. prev.)

** Lanac prodavnica u Engleskoj u kojima se prodaje najrazličitija polovna roba. (Prim. prev.)

(devet godina), Edvard, njihov otac (oduvek poznat kao Edi), Rozamunda, njihova majka (oduvek poznata kao Rozi), Filomena, njihova baka, i Varvara, njihova tetka. Jeste, kaže se Varvara, a ne Barbara, još otkad je teta Varvara saznala da je to istočnoevropski izgovor njenog imena. Ja stojim s desne strane na slici i delujem nabusito. Moje ime nisu naveli, ali navikao sam na to.

„Zar ne mislite“, rekla je teta Varvara kad smo se tog jutra za doručkom svi udubili u novine, „da je trebalo da kažu nešto više? Ovo je malo grubo, zar ne? *Izgorela lokalna porodica. Vegetarijanska pljeskavica izazvala katastrofu.*“ Volela bih da nisu to tako rekli.“

„Pa“, reče Marko, „tvoje vegetarijanske pljeskavice su izazvale požar. Pošto si ih zamišljeno ostavila da se prže, zaboravila ih i izašla iz kuće.“

„Išla sam na čas joge“, reče teta Varvara.

„Zašto si onda stavila pljeskavice da se prže?“, reče Edi.

Teta Varvara uzdahnu i posluži se pahuljicama od mekinja.

„Zaboravila sam da imam čas joge i počela sam da ih pržim. Onda sam izašla iz kuhinje i zaboravila vegetarijanske pljeskavice, a setila sam se da imam čas te sam otišla i onda...“, teta Varvara je tiho zaplakala.

„Odmah prestani“, reče joj Filomena koju su oduvek zvali Filomena, a nikad, baš nikad baka. „Nema potrebe da plačeš. I nema potrebe da je vi kinjite. Njena rasejanost je posledica vegetarijanske ishrane. Uvek sam govorila da ništa dobro iz toga neće izaći. Crvena krv, to je ono što joj treba. Ako nisam rekla hiljadu puta, onda nisam nijednom.“

„Ja sam pristalica vegetarijanstva“, reče Bjanka.

„I ja sam“, reče Marko, žvaćući kobasicu.

„I ja bih bila“, reče Frančeska, „samo što ja mrzim povrće. „Ali nije baš lepo ubijati stvari, zar ne?“

„To je dobro za vas, deco“, reče Filomena. „Vi niste vampiri kao teta Varvara. „A vegetarijanstvo nije prirodno za vampire, to je sve što imam da kažem.“

„Zašto mi ostali nismo vampiri?“, upita Marko. „Nikad to nisam razumeo.“

„Jednostavno niste i to je sve“, reče Filomena. „Vampiri su vrlo retki. Retki poput muzičkih genija. Možda i ređi. Samo se jedan rodi na milione dece. Ipak, ne bi trebalo da se žalite. Svi imate neki poseban dar. Dodaj mi marmeladu, dušo, hoćeš li?“

„Poseban dar, da, naravno. Cela porodica Fantora je obdarena nekom naročitom moći. Neke su korisnije od ostalih. Neke (kao teta Varvarin vampirizam, iako se ona zbog svog mekog srca preobratala u vegetarijance) bi se mogle nazvati i manama, ali čak i teta Varvara može da pomera predmete usredsredivši misli na njih. Moj dar ste već otkrili, a darove svih ostalih ću vam blagovremeno otkriti.“

No, kucnuo je čas da napišem reči koje su drage svakom Pripovedaču, nešto kao *Sezame, otvori se za priče*, te čarobne reče koje označavaju početak. Evo ih...

